

KÖLTSÉGVETÉSI TANÁCS ELNÖKE

Előterjesztés
a Költségvetési Tanács részére

Tárgy: Beszámoló a Költségvetési Tanács 2019. évi feladattervének teljesítéséről

2020. január

I.

A Költségvetési Tanács (a továbbiakban: Tanács/KT) – az Alaptörvény 44. cikke alapján – az Országgyűlés tevékenységét támogató szerv, amely kiemelten a központi költségvetés megalapozottságát, az államadósság-szabály érvényesülését értékeli. Feladatait – az Alaptörvény mellett – a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Stab. tv.) határozza meg. Ennek megfelelően a KT

- véleményt nyilvánít
  - o a központi költségvetésről szóló törvényjavaslat tervezetéről, ideértve a költségvetési törvény módosításáról szóló törvényjavaslat tervezetét is, és ennek keretében a költségvetési hiány mértékéről¹, valamint az államadósság-mutató csökkenéséről²,
  - o félévente a központi költségvetésről szóló törvény végrehajtásának helyzetéről, az államadósság várható alakulásáról³,
- dönt az Alaptörvény 44. cikk (3) bekezdése szerinti előzetes hozzájárulás megadásáról az egységes költségvetési törvényjavaslat, valamint a költségvetési törvény módosításáról szóló egységes javaslat zárószavazása előtt.

***

---

¹ A Stab. tv. 3/A. §-a szerint a központi költségvetésről szóló törvényben a kormányzati szektor egyenlegéről az Alaptörvénnyel és az Európai Unió jogával összhangban, e törvény rendelkezéseinek megfelelően kell döntenet. A kormányzati szektor egyenlegét úgy kell meghatározni, hogy összhangban legyen a középtávú költségvetési cél elérésével, és annak hiánya ne haladja meg a bruttó hazai termék 2. § (1) bekezdés b) pontja szerint számított mértékének 3%-át. Az Alaptörvényből és az Európai Unió jogából következő egyenleg számítási módját, - különös tekintettel a strukturális egyenleg számítására - és az ahhoz szükséges paramétereket az államháztartásért felelős miniszter az általa vezetett minisztérium honlapján közzéteszi.

² Az Alaptörvény 36. cikke szerint mindaddig, amíg az államadósság a teljes hazai össztermék felét meghaladja, az Országgyűlés csak olyan központi költségvetésről szóló törvényt fogadhat el, amely az államadósság a teljes hazai össztermékhez viszonyított arányának csökkentését tartalmazza. A Stab. tv. 4. §-a szerint a központi költségvetésről szóló törvényben meg kell határozni a költségvetési év utolsó napjára tervezett államadósság értékét. A 2019-ben hatályos szabályozás szerint, ha a költségvetési évre előrejelzett infláció és a bruttó hazai termék reál növekedési üteme egyaránt meghaladja a 3 százalékot, az államadósság megelőző évhez viszonyított növekedési üteme nem haladhatja meg a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott, a költségvetési évre várható infláció és bruttó hazai termék reál növekedési üteme felének a különbségét. Ha a költségvetési évre előrejelzett infláció és a bruttó hazai termék reál növekedési üteme közül legalább az egyik nem haladja meg a 3 százalékot, az államadósság-mutató csökkenésének legalább 0,1 százalékpontot kell elérnie. A Stab. tv. 2020. január 1-től hatályos, a Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló törvény előkészítésénél és elfogadásánál is alkalmazandó módosítása értelmében az államadósság-mutató értéket oly módon kell meghatározni, hogy az államadósság-mutatónak a viszonyítási évhez viszonyított csökkenése, az államadósság csökkentésére vonatkozó európai uniós szabályok érvényesítése mellett legalább 0,1 százalékpontot érjen el.

³ A Stab. tv. 23. § (1) bekezdés c) pontja szerint

A Tanács elnökének – a KT 2019. évi feladatterve teljesítéséről szóló – beszámolója összefoglalja

- a Tanács 2019. évi testületi döntéseit,
- a KT elnökének munkáját a „fiskális keretrendszer” betartásán örökdő független költségvetési intézmények (költségvetési tanács típusú szervezetek) nemzetközi együttműködése keretében, továbbá
- azokat a tevékenységeket, amelyek a Tanács munkája szervezéséhez, döntései megalapozásához, a Tanács elnökének, a KT titkárságának a feladatköréhez közvetlenül és közvetve kapcsolódnak.

II.

A Tanács 2019. évi feladattervének teljesítése

1. A Tanács a 2019. évi – a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény szerinti – **kötelező feladatait végrehajtotta.** Ehhez – az előző évihez hasonlóan, a tovább javuló kormányzati tervezési gyakorlat és az egyre erősödő költségvetési stabilitás következtében – négy testületi ülésre volt szükség.

a) *A Stab. tv. 23. § (1) bekezdés f) pontjához kapcsolódó ülés*

A KT az év **első ülésén** (2019. január 8.) megvitatta és **jóváhagyta** a 2018. évi feladattervének teljesítéséről készített **beszámolóját (2/2019.01.08. számú határozat)** és elfogadta a 2019. évi **feladattervét**, benne – a véleménye kialakítását, döntése megalapozását segítő szakértői – kutatások tervét **(1/2019.01.08. számú határozat)**.

b) *A Stab. tv. 23. § (1) bekezdés a)-c) pontja, valamint 25. § (1) bekezdése szerinti véleményezési feladatok*

ba) A Tanács a **második ülésén** (2019. június 03.) is két határozatot hozott.

ba/1. A KT ezen ülésén első napirendként a **2018. évi központi költségvetésről szóló törvény végrehajtásának helyzetét és az államadósság alakulását** értékelt. A **3/2019.06.03. számú Véleményében** megállapította, hogy „*2018-ban az államháztartás központi rendszerének pénzforgalmi hiánya 1445 milliárd forintot tett ki [...], ami csak kismértékben haladta meg a költségvetési törvényben kitűzött 1361 milliárd forint pénzforgalmi hiánycélt. Az államháztartás központi alrendszerének bevételei összességében mind a törvényi előirányzatoknál, mind az előző évinél kedvezőbben teljesültek.*” A KT rögzítette azt is, hogy a „*kiadások összességében szintén magasabbak lettek az előirányzatnál, amit a többletbevételek megalapoztak, lehetőséget adva a főbb prioritások – hatéves bérmegállapodás, az otthonteremtés programja, az uniós kifizetések megelőlegezése – finanszírozására*”. A Tanács a rendelkezésre álló makrogazdasági és költségvetési adatok alapján úgy látta, hogy „*az államháztartás eredményszemléletű hiányára vonatkozó uniós és hazai előírások – az elmúlt évekhez hasonlóan – 2018-ban is teljesültek*”, ugyanakkor „*a strukturális hiány 2018-ban is meghaladta a Stabilitási törvény 3/A. § (2) bekezdésének a) pontja szerinti középtávú költségvetési célként meghatározott 1,5 százalékot*”. A KT a 2019. áprilisi EDP-jelentés alapján

megállapította azt is, hogy „a GDP-arányos államadósság 2018 végén 70,8 százalék volt”⁴. Véleményében rögzítette továbbá, hogy az adósságráta – előző évihez mért, jelentős 2,6 százalékpontos – csökkenéséhez „elsősorban a jelentős mértékű gazdasági növekedés járult hozzá, emellett azt az alacsony nettó finanszírozási igény is támogatta”, ami „megfelel mind az Alaptörvényben, mind a Stabilitási törvényben meghatározott kritériumoknak”. Ezen túl a Tanács külön is kiemelte Véleményében a Kormány 2018. évi intézkedéseit az államháztartás kézben tartására (jövőbeli uniós előlegfizetésekre vonatkozó szabályok szigorítása, Központi Maradvány-elszámolási Alap létrehozása), amelyek – közvetetten – segíthették az egyensúlyi követelmények érvényesítését.

ba/2. A Tanács ugyanezen ülésén – külön napirend keretében – **Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat tervezetére kialakított 4/2019.06.03. számú Véleményében** megállapította, hogy a „tervezetben a bevételi és a kiadási előirányzatok alapvetően összhangban vannak a 2018. évi előzetes tény- és a 2019. évi várható adatokkal, valamint a 2020-ra tervezett makrogazdasági és államháztartási folyamatokkal.” Ugyanakkor a bevételi előirányzatok teljesüléséhez – a makrogazdasági pálya megvalósulásán túl – szükségesnek tartotta a Kormány részéről további gazdaságfehérítő intézkedések megtételét is. A KT megállapította továbbá azt is, hogy a „korábbi évekénél magasabb, a GDP 1 százalékában megképzett tartalékok [...] szintje egyúttal megfelelő biztosítékot teremt a költségvetési egyensúlyra veszélyt jelentő külső körülményekre, kockázatokra és a nem várt kiadásokra”. Mindezzel együtt pozitívan értékelt azokat „a bevételek növelésére és – a gazdasági növekedést nem szűkítő területeken – a kiadások visszafogására irányuló lépéseket, amelyek eredményeként a hiánypálya erőteljesen csökkenhet”. A Tanács Véleményében rögzítette, hogy – figyelembe véve a biztonsági tartalékokat is – „megalapozottnak és elérhetőnek tartja a 2020. évi, uniós módszertan (ESA 2010) szerint számított 1,0 százalékos GDP-arányos hiánycélt. Ez egyben megfelel a maastrichti kritériumnak és a Stab. tv. 3/A. S (2) bekezdése b) pontjában foglalt azonos – 3 százalékos – követelménynek.” Ugyanakkor jelezte, hogy „a strukturális hiány 2020-ban nem éri el a kitűzött 1,0 százalékos célértéket, azonban közel áll hozzá, ezért célszerű

---

⁴ A 2019. októberi EDP jelentés alapján a 2018. év végi államadósság-ráta 70,2 százalékra mérséklődött a revíziók következtében.

mérlegelni ennek összhangba hozását". A Tanács a Véleményében megfogalmazta azt is, hogy „*a Stab. tv. szerint a – változatlan árfolyamon számított – 2019. évi adósságmutatónak (a GDP 68,6 százaléka) és a 2020. évi adósságmutatónak (65,5 százalék) a törvényjavaslat tervezetében bemutatott alakulása összhangban van a 2019. és 2020. évi tervezett és várható makrogazdasági és költségvetési folyamatokkal, teljesíti az Alaptörvény 36. cikk (5) bekezdésének (államadósság-szabály) követelményét*". Az adósságráta csökkenés tervezett mértéke megfelel az Európai Unió államadósságra vonatkozó előírásának (az un „egy-huszas szabálynak”) is. Mindezekon túlmenően a Tanács kitért arra, hogy „*indokoltnak tartja már 2019-ben meghozni azokat a termelékenységet, hatékonyságot javító intézkedéseket, amelyek révén nemcsak 2020-ban, hanem középtávon is fenntartható, az Európai Unió átlagát meghaladó gazdasági növekedés*”.

bb) A KT a harmadik ülésén (2018. július 10.) megvizsgálta a 2020. évi központi költségvetésről szóló T/6322/846. számú egységes költségvetési törvényjavaslat államadósság-szabálynak való megfelelését és megadta előzetes hozzájárulását (5/2019.07.10. számú határozatában) a zárószavazáshoz (ennek előzménye a ba/2 alpontban jelzett 4/2019.06.03. szám alatt jegyzett határozat). A Tanács Véleményében megállapította, hogy „*a 2020. december 31-i tervezett államadósság-mutatónak a 2020. évi központi költségvetéséről szóló T/6322/846. számú egységes költségvetési törvényjavaslat 3.§ (3) bekezdésében tervezett mértéke megalapozott, a Stab. tv rendelkezései szerint került megállapításra...*” Véleményének indokolásában kifejtette, hogy „*az államadósság-mutató tervezett csökkentését reálisnak és megalapozottnak, a várható makrogazdasági és államháztartási folyamatokkal összhangban lévőknek tartja.* Mivel a 2020. év végére számított államadósság-mutató értéke 3,1 százalékponttal kisebb a 2019. év végére várt értéknél, így az Alaptörvény 36. § cikk (5) bekezdés követelménye megvalósul. A KT határozatának indokolásában rámutatott arra is, hogy „*a T/6322/846. számú egységes költségvetési törvényjavaslat alapján változatlanul úgy látja, hogy az államadósság-szabály nem várt külső – elsősorban is a gazdasági növekedés tényezőit kedvezőtlenül érintő – körülmények, események bekövetkezése esetén is teljesül*”. A biztonságos és kedvező államháztartási folyamatok fenntartása érdekében továbbra is felelős költségvetési gazdálkodást tartott indokoltnak.

bc) A KT a **negyedik testületi ülésén** (2019. szeptember 10.) **értékelte a 2019. évi központi költségvetésről szóló törvény végrehajtásának helyzetét és alakította ki véleményét a 2019. első félévi folyamatok alapján (6/2019.09.10. számú határozat)**. A Tanács az első félévi makrogazdasági folyamatok értékelése alapján úgy ítélte meg, hogy a *„gazdasági növekedés – az év egészében – a legfrissebb kormányzati és elemzői várakozásoknak megfelelően a tervezett 4,1 százaléknál nagyobb lehet”*. Ugyanakkor felhívta a figyelmet arra, hogy a nagyobbbrészt még mindig kedvező külső és belső feltételek mellett felerősödhetnek azok a már ismert, veszélyt hordozó körülmények, amelyek kockázatot jelentenek a hazai gazdasági növekedésre. A KT az államháztartás I. félévi hiányának alakulásával kapcsolatban megállapította, hogy az *„eredményszemléletű államháztartási adatok többletet mutatnak”*, továbbá a *„központi alrendszer pénzforgalmi hiánya 390 milliárd forintot tett ki, ami a tervezett előirányzatnak mindössze 39,1 százaléka”*. Az egyenleg az előző év azonos időszakának tényadatánál 1.030,5 milliárd forinttal kedvezőbb lett. A Tanács az egész évre várható költségvetési egyenleggel kapcsolatban megállapította, hogy *„teljesíthetőnek tartja a GDP 1,8 százalékát jelentő éves eredményszemléletű hiánycélt”*. Hozzáteve ehhez azt is, hogy az *„első félévi eredményszemléletű többlettel ellentétben a második félévben számottevően közelíthet az egyenleg a kitűzött hiánycél felé”*. A KT a pénzforgalmi hiánycélt alapvetően teljesíthetőnek tartotta, bár egyes előirányzatoknál kétirányú kockázatot jelzett. (Pl. az uniós programoknál lehet túlteljesülés és elmaradás is. A fogyasztási adóbevételeknél többlet képződhet, míg egyes kiadások meghaladhatják az előirányzatot). A Tanács Véleményében rögzítette azt is, hogy a *„bruttó államadósságnak a bruttó hazai termékhez viszonyított mértéke a 2018 végi 70,8 százalékról hat hónap alatt [...] 68,7 százalékra mérséklődött”*⁵, amelyet az alacsony pénzforgalmi hiány és a GDP gyors növekedése tett lehetővé. Végül úgy ítélte meg, hogy *„a változatlanul erőteljes gazdasági növekedésnek és fegyelmezett költségvetési politikának köszönhetően a GDP-arányos államadósság mértéke [...] 2019-ben tovább csökkenhet”*, és a kedvező gazdasági körülményekre tekintettel támogatta, hogy *„a hazai és az uniós követelményeket meghaladó mértékben csökkenjen az államadósság-ráta”*.

---

⁵ Az azóta megjelent felülvizsgált adatok alapján a bruttó államadósságnak a bruttó hazai termékhez viszonyított mértéke a 2018 végi 70,2 százalékról hat hónap alatt 68,2 százalékra mérséklődött.

2. A KT Elnöke és Titkársága – feladatához kapcsolódóan – több alkalommal **kért kiegészítő információkat a kormányzati szervektől**, elsősorban a Pénzügyminisztériumtól. Ezen túl **figyelemmel kísérte a Stab. tv-nek az adósságszabály érvényesülését érintő rendelkezései módosítását**.
3. A **Tanács határozatai** (a kapcsolódó indokolásokkal) – a követett gyakorlatnak megfelelően – megjelentek a **KT honlapján**. Ezeket és a Tanács egyéb dokumentumait, angol nyelvű fordításait, a kutatási anyagokat 2019-ben 2870 **alkalommal töltötték le** (legtöbbször a KT határozatokat 2035, míg a kutatási anyagokat 835 alkalommal).

KT dokumentumok letöltése

Év	KT határozatok	Kutatási anyagok	Összesen
2017.01.01.-12.31.	1150	1708	2858
2018.01.01.-12.31	1534	550	2084
2019.01.01-12.31.	2035	835	2870

A letöltések száma – a kutatási anyagoknál – 2018-ban visszaesett. 2019-ben már mind itt, mind a KT határozatok tekintetében dinamikus növekedés tapasztalható, jelezve a szakmai közvélemény erős érdeklődését a KT tevékenysége iránt.

A Tanács munkáját érintő **sajtókapcsolatok** az ügyrend szerint az elnök felelősségi körébe tartoznak. Kiemelkedtek ezek közül a 2020. évi költségvetési törvényjavaslat tervezetének véleményezésekor, valamint a törvényjavaslat parlamenti tárgyalása kezdetén elmondott expozejá után született helyszíni és a stúdiókból közvetített riportok a média több csatornáján. Jelentős érdeklődés miatt a Tanács elnöke több megszólalásában értékelte a 2019. évi makrogazdasági és államháztartási évközi folyamatokat, ezen belül az államadósság-ráta alakulását, a növekedés fenntarthatóságát, esetleges kockázatait, az uniós források felhasználását. Ezek sorában legjelentősebb volt a költségvetési törvény első félévi végrehajtásának helyzetéről kialakított KT Vélemény megismertetése a szélesebb közvéleménnyel. A testület munkája iránti érdeklődést mutatja az is, hogy elnökét gyakran kérték fel – nem csak a KT döntéseihez közvetlenül kapcsolódó – interjú adására, előadás megtartására. A **média-megjelenések száma** – köszönhetően a növekvő érdeklődésnek – 2017-ben 100, 2018-ban 80, majd 2019-ben újra magas, 123 volt. A Tanács elnöke –

egyetemi tanári mivoltától és a Magyar Közgazdasági Társasági örökös elnöki funkciójától sem elválaszthatóan – **közel 45 előadást** tartott különböző fórumokon. **Írásai** jelentek meg a KT feladat- és hatásköréhez is kapcsolódóan különböző kiadványokban, folyóiratokban (Világgazdaság, Pénzügyi Almanach, Medicina Évkönyv, Pénzügyi Szemle, Közgazdasági Szemle, Polgári Szemle. stb.) ugyanúgy, mint megyei, városi, egyetemi lapokban. Gyakran idézik, hivatkozzák a különböző hírfelületek a KT dokumentumait, elnökének a megnyilatkozásait. A 2019. évben tovább nőtt azon **levélbeli, telefoni megkeresések** száma, amelyekben az állampolgárok a makrogazdaságot, az államháztartást érintő kérdéseikre vártak, s kaptak tájékoztatást a KT elnökétől.

4. A KT 2019-ban is részese volt a tovább szélesedő **nemzetközi együttműködésnek**. A költségvetési tanács típusú szervezetek – az OECD támogatásával 2013-ban indult – kapcsolatrendszere az EU égisze alatt kiteljesedett. A többoldalú megbeszélések elősegítették az EU-s szándékok és szabályok közös értelmezését, a szakmai kapcsolatok erősítését. A KT kezdetektől részt vesz a közös munkában.

a) *Többoldalú megbeszélések*

- **2019. január 24-25-én** az Európai Bizottság (EB) szervezett szakmai találkozót az EU-tagállamok független költségvetési intézményei (IFI-k), valamint az Európai Költségvetési Tanács (EKT) részvételével. Az első napi szeminárium keretében az OECD, EB, IMF, EKB és az Európai Stabilitási Mechanizmus képviselői tartottak tájékoztató előadást az általános európai helyzetről, valamint egyes kiemelt országok (Németország, Franciaország, Olaszország, Spanyolország) államadósság kezelésének tapasztalatairól. (A találkozó e részén civil szervezetek, nemzeti kormányok is képviseltették magukat.) A konferencia másnapján két blokkban, több szekcióban folyt a megbeszélés az IFI-k közelmúltbeli tevékenységéről, a kommunikáció szerepéről a hazai döntéshozatalban. Majd Niel Thygesen, az EKT vezetője számolt be a szervezet működésének második évéről. Megállapította, hogy az ígérekkel ellentétben még mindig nem történt meg a Stabilitási és Növekedési Paktum (SPG) rendelkezéseinek átfogó felülvizsgálata. Elmondta, hogy az SPG-t érintő korábbi korrekciókat, javaslatokat elvetni tervezik és teljes egészében új, egyszerűbb szabályrendszert fognak javasolni. Ezt követően az EB munkatársa, Cristiana B Manescu az IFI-k önkéntes adatszolgáltatásán alapuló adatbázis frissítésének eredményét ismertette. Majd két társintézmény (Egyesült Királyság,

Spanyolország) vezetője: Robert Chote és Jose Luis Escriva ismertette az IFI-k külső elemzők általi vizsgálatának tapasztalatait, pozitív hasznát. A konferencia további részében az EB munkatársa, Gilles Mourre tartott előadást a „fél-rugalmasságnak” és a váratlan központi bevételeknek a tagállamok költségvetési fegyelme vizsgálata során jelentkező problémájáról (ebből adódóan mi alapján jelezhető előre és hogyan vizsgálható a tétel egyszeri volta). Végezetül az EKT munkatársa, Jankovics László tartott prezentációt az IFI-k és a hosszú távú fenntarthatóság kapcsolatáról. Kiemelte, hogy a fenntarthatóság vizsgálatának minél nagyobb időtávot kell felölelnie, s erre a vizsgálatra – a véleménye szerint – az IFI-k kiemelten alkalmasak.

A brüsszeli értekezlet alkalom volt arra is, hogy a KT elnöke beszélgetést folytasson az Egyesült Királyság és Horvátország társintézményének jelenlevő képviselőjével. Horvátországban jelentős változásra számítanak a közpénzügyi ellenőrzés területén. Az Egyesült Királyságban teljes a bizonytalanság a Brexit határidejét illetően. **(Az úti jelentés száma: KVT/1-2/2019.)**

2019. február 4-5-én az OECD Lisszabonban rendezett szakmai találkozót a parlamenti költségvetési tisztségviselők és az IFI-k vezetői számára. A találkozóznak a Portugál Költségvetési Hivatal és a Portugál Parlament adott otthont. A nyitó előadást a Portugál Költségvetési Tanács alelnöke, Paul de Grauwe tartotta a piaci koordináció véges képességéről. A továbbiakban a résztvevők előadásokat hallgattak meg – többek között – az adózás témaköréből. Elhangzott, hogy a makrogazdasági intézkedések értékelésekor az adózással kapcsolatos változásokat mikro szinten nem, vagy csak ritkán értékelik, azok háztartási fogyasztásra, egyensúlyi mutatókra való hatása nem kellően vizsgált. A követő előadások és a hozzászólások ennek a problémának a kezelésére keresték a megoldási módokat, metodikai eszközöket. Az első ülésnap délutánján újként mutatkozott be New South Wales Parlamenti Költségvetési Hivatala (Ausztrália) és az Argentin Költségvetési Tanács. Majd egyes intézmények a pozitív tapasztalataikról számoltak be, mint például a holland társintézmény a parlamenti képviselőket támogató új szolgáltatásáról, mint a felelős közpénzügyi tervezés, végrehajtás és ellenőrzés eszközéről. Az első nap zárásaként a hosszú távú kitekintések kérdéskörével foglalkoztak a résztvevők, ennek keretében megismerhették az OECD világgazdaságot érintő 2060-as előrejelzéseit. A konferencia a második napon a közösségi médiával, mint a közpénzügyi felelősség

iránti érdeklődés felkeltésének fontos eszközével foglalkozott. Kérdés volt, hogy milyen módon és mértékben támaszkodnak egyes országok üzenetük eljuttatása során az egyes médiafelületekre. Ezt követően szekciókban folytatódott a munka. Az egyik a választási platformok ígéreteinek beárazásával foglalkozott. 2017 óta ez már nemcsak a holland és az ausztrál társintézmények feladata, hanem többen bővítették feladatkerületüket ezzel a témával. A másik szekció az EU fiskális szabályrendszerét, annak lehetséges és várható változásait vette napirendre. A találkozó az egyes érintettekkel (kincstár, minisztériumok, statisztikai és nemzetközi szervezetek) való kapcsolattartás fontosságára irányította rá a figyelmet – a portugál és az egyesült királyságbeli tapasztalatokra utalva. A külső szakértőknek és tanácsadó testületeknek az IFI-k munkájában betöltött szerepéről, hasznosságáról az USA és Litvánia képviselője osztott meg tapasztalatokat. A konferencia zárásaként az OECD munkatársai számoltak be az eltelt év történéseiről és a további teendőkről. Ezt követően az európai független költségvetési intézmények rövid ülést tartottak, melyen áttekintették a hálózat titkársága további működtetésének alternatíváit. Megállapodtak, hogy a titkárságot támogató tevékenységet a hálózat mindenkori elnöke mellé lenne érdemes szervezni és tovább dolgozni azon, hogy ezt a gyakorlatot miként lehet kivitelezni.

A KT elnöke számára a kétnapos konferencia számos informális, Magyarország iránt érdeklődő megbeszélésre adott alkalmat. Szembetűnő volt, hogy jelentős a cserélődés az IFI-k vezetésében. **(Az úti jelentés száma: KVT/6-2/2019.)**

- **2019. február 28-án** az Európai Költségvetési Tanács (European Fiscal Board) Brüsszelben szervezett szakmai találkozót az uniós országok független költségvetés intézményei számára, a fórum kiegészülve egyes nemzeti pénzügyminisztériumok és nemzetközi szervezetek (ECA, IMF, ECB, OECD) képviselőivel. A szakmai találkozó első témáját a jelenleg érvényes fiskális szabályok áttekintése adta. Az előadó, Charles Wyplosz közgazdász szerint a szabályok rendkívül bonyolulttá váltak, jelentős felülvizsgálatra és egyszerűsítésre van szükség a jövőbeni válságok elkerülése érdekében. Továbbá megfelelően rugalmasnak is kell lenniük, elkerülve a „mentőövek” látszatát. A találkozó a továbbiakban az IFI-kkel és azok európai szintű koordinációjának szükségességével foglalkozott. Ennek keretében az IMF előadója, Xavier Debrun úr ismertette a jelenlegi koordinációs mechanizmusokat, majd áttértek a résztvevők az uniós szabályok és a pro-ciklusos költségvetési magatartás

összefüggéseinek tárgyalására. Ehhez kapcsolódóan fontosnak tartották a közép- és hosszú táv újradefiniálását, az egyes előrejelzések időhorizontjának bővítését. Ezt követően a résztvevők arra keresték a választ, hogyan lehetne az IFI-k helyzetét tovább erősíteni – az olasz, spanyol, francia költségvetési tanácsi funkciót betöltő intézmények munkatársainak tapasztalatai alapján. Majd áttért a találkozó a választási programok értékelése témakörének megvitatására. A téma előadói kiemelték, hogy az Unióban még csak három országban (Lettországban, Hollandia és Belgium) végeznek ilyen típusú elemzést. Az utolsó előtti programpontra a Svéd Költségvetési Tanácsot elemezte. A kérdés az volt, hogy a svéd intézmény a legjobb Európában? Előzmény: az államadósság leszorítása a Tanács megalakulása előtt történt, azóta sem emelkedett számottevően. A svéd intézmény költségvetése viszonylag nagy, a kapcsolódó titkárság viszont kicsi, de lehetősége van megvásárolni a legjobb kutatásokat, elemzéseket. Egyetértés volt a résztvevők között abban, hogy a sikeres konszolidáció nem egy szervezet érdeme, hanem a támogató költségvetési intézmények (kincstár, statisztikai hivatal, nemzeti bank, minisztérium stb.) együttműködésének eredménye. Az utolsó téma a spanyol pénzügyi szabályrendszer legújabb tervezett változásait mutatta be, amely szerint a kiadásokat kormányzat által kontrollálható és nem kontrollálható tételekre bontanák.

(Az úti jelentés száma: KVT/12-12/2019.)

- **2019. június 12-én** az algériai cseh, lengyel és magyar külképviseletek közösen Algéria fővárosában szerveztek – az algériai kormánnyal szemben növekvő befolyású, mérsékelt polgári ellenzékiek kérésére – gazdasági fórumot mintegy 160-170 közgazdász, politikus részvételével. A fórumon számos európai külképviselet-vezető, valamint az USA nagykövetségének képviselője is megjelent. Előzmény: az országban az elmúlt évtizedek nem oldották meg a feszültségeket, Algériában napirenden van a politikai-gazdasági rendszerváltoztatás. A fórum érdeklődésének középpontjában egy békés társadalmi-gazdasági átmenet gazdasági koncepciójának kialakítása, a politikai stabilitás megteremtése és a visegrádi országok rendszerváltozási tapasztalatainak megismerése volt. Magyar részről a KT elnöke a rendszerváltozásunk gazdasági törvényalkotását, a privatizáció tapasztalatait, módszereit, az ellenőrzöttség és a szervezettség fontosságát, majd a magyar gazdaság és államháztartás utóbbi kilenc évben elért stabil pályáivét mutatta be – szemléletes diagramokkal. A prezentációkat követően nagyszámú kérdésre válaszolva az előadók rámutattak a három ország gazdasági útkeresésének azonosságaira és különbözőségeire, a privatizáció technikai megoldásainak, a befektetői érdekek eltérő

jellegetnek szerepére. A program számos személyes beszélgetésre is adott lehetőséget, ennek révén a jelen levő szakértőktől a KT elnöke képet kaphatott – többek között – a térségben a kínai befektetések mértékéről, az iszlám erősödéséről, a nagy gazdasági hatalmak további befolyás-szerzésétől való félelemről. A résztvevő diplomaták elismerően szóltak a magyar előadás távolságtartó szakmaiságáról és az elmondottak adatokkal való alátámasztottságáról. **(Az úti jelentés száma: KTV/13-2/2019.)**

- **2019. június 27-én** a Független Fiskális Intézmények Európai Hálózata (EUIFI) szervezett szakmai találkozót Madridba a Hálózatban résztvevő független fiskális intézmények részére. A találkozón a résztvevők Seamus Coffey személyében (az Ír Költségvetési Tanács elnöke) megválasztották a Hálózat új vezetőjét (helyettesének a Holland Tervezési Hivatal munkatársát, Sander van Veildhuizen-t kérték fel). Ezt követően döntöttek arról, hogy a Hálózat titkársági teendőinek ellátásához a jövő évtől a Centre for European Policy Studies (CEPS) biztosítja a háttérrel. A CEPS pályázat alapján egy állandó munkatársat vesz fel az eddigi titkársági feladatok továbbvitelére, amelyhez a szükséges fedezetet (évi 40 ezer euró) 2020-tól önkéntes befizetésekkel az egyes nemzeti fiskális intézmények biztosítanák. Az éves költségek döntő hányadát a jelentős forrással és kapacitással rendelkező nemzeti intézmények vállalták magukra, a döntés értelmében a KT éves hozzájárulása 320 eurót tesz majd ki. Ezt követően a Hálózat résztvevői foglalkoztak az Európai Költségvetési Tanáccsal közösen, a jövő év elején megrendezni tervezett közös konferencia témájával (az IFI-kkel szembeni minimális közös elvárások meghatározása és teljesítésének mérése stb.). Ebben a szervezeti sokszínűség komoly akadályt képezhet. Foglalkoztak még az egyes intézmények hatékonysága értékelésének szempontjaival, hiszen mindenki érdeke, hogy az IFI-k minél jobban szolgálják a közpénzügyi kiszámíthatóságot, a stabilitást. Ezt követően a spanyol intézmény vezetője mutatta be munkájukat, amely az oktatás és az egészségügy területén vizsgálta a közpénzekkel való gazdálkodást. A találkozón az angol intézet munkatársa Harriet Price úr ismertette kommunikációs stratégiájukat, miként juttatják el üzeneteiket az állampolgárokhoz. **(Az úti jelentés száma: KVT/18-2/2019.)**

- **2019. szeptember 17-én** az Európai Bizottság Pénzügyi-Gazdasági Igazgatósága szervezett Brüsszelben szakmai találkozót a tagországok független fiskális intézményei részvételével. A konferencia első részében Niels Thygesen úr, az Európai Költségvetési Tanács vezetője ismertette az intézménynek az uniós fiskális szabályok érvényesüléséről

szóló elemzését. Véleménye szerint a fiskális fenntarthatósággal kapcsolatos kép vegyes, az anti-ciklikus stabilizáció nem sikerült, a legtöbb tagállamban lehetőségeket hagytak veszni 2014 után. Egyes szabályok nem járultak hozzá a közpénzügyek minőségének javulásához, ezért a Stabilitási és Növekedési Paktum (SNP) előírásainak felülvizsgálatára van szükség. Egyetlen pénzügyi mutatót javasol (a GDP 60 százalékát kitevő államadósságot, mint felső korlátot), egyetlen gyakorlati indikátort és egyetlen kivételi szabályt, amely alapján el lehetne térni az előírásoktól. Ezt követően az SNP betartásához kapcsolódó ellenőrzések aktualitásait Gilles Murre, a DG-ECFIN munkatársa mutatta be. A találkozó következő részében Elva Bova, a DG-ECFIN munkatársa ismertette az egyes nemzeti kiadási szabályok jellemzőit. Jó, hogy a tagországok felében már van kiadási szabály és be is tartják, de a pozitív képet árnyalja, hogy sok helyen jelentős kiadásokat (nyugdíjkiadás) nem kell beszámítani a mutatókba. A konferencia második felében Jankovics László, a DG-ECFIN munkatársa az IFI-k jellemzőit összegző adatbázis aktuális állapotát, majd Stefan Ciobanu, a DG-ECFIN munkatársa az IFI-k és a nemzeti statisztikai hivatalok együttműködési formáit ismertette. **(Az úti jelentés száma: KVT-44-2/2019.)**

- **2019. szeptember 18-án** a Nemzetközi Valutaalap szervezett konferenciát Brüsszelben a tagállamok IFI-jei számára a fiskális politika eszközeinek szerepéről a változó világban. Az előadásokat az Európai Bizottság, a Nemzetközi Valutaalap és független intézmények, egyetemek képviselői tartották. Vizsgálták a nemzetközi adózás jellegzetességeit, az adó-optimalizáció hatásait a jelenlegi szabályozási környezetben, megállapítva, hogy egyes adóalanyok súlya, szerepe jelentősen megváltozott, a ma hatályos szabályok még a digitális információs forradalom előtt születtek, mára diszfunkcionálisan működnek. A következő témakör a korrupció fiskális költségeit elemezte megállapítva, hogy az eddigi kezdeményezések hatásossága megkérdőjelezhető, sürgősen további nemzeti és uniós szintű lépésekre van szükség. A találkozó második felében vizsgálták a pénzügyi válságok és az államadósság kapcsolatát. Egyetértés volt abban, hogy történtek lépések a válságot előrejelző rendszer kiépítésére, de az országonkénti makrogazdasági eltérések nem tették egyértelművé a kapcsolat bizonyítását (a magas államadósságú országok általában nehezebben vészelik át a válságot). Végül az egyes országok által követett fiskális politika irányvonalának meghatározása volt az értékelés és a hozzászólások fő vonala. A vita alapján nem volt meghatározható, hogy milyen államadósság méret

alapján, milyen beavatkozás lehet/szükséges az adott makrogazdasági környezetben. **(Az úti jelentés száma: KVT/44-2/2019.)**

b) Egyéb kapcsolatok

- **2019. január 22-én** – a 2018. április 24-i tájékozó, informális KT ülésen történt megállapodásnak megfelelően – a KT elnöke a gazdasági és költségvetési fenntarthatóság és a versenyképesség összefüggéseinek további elemzése és a kölcsönös tájékoztatás érdekében kezdeményezett szakértői konzultációt a Köztársasági Elnöki Hivatal Környezeti Fenntarthatóság Igazgatósága igazgatójánál, dr. Kőrösi Csaba úrnál. A KT elnöke tájékoztatást adott arról, hogy a Költségvetési Tanács határozatával erősítette meg, hogy „szélesíteni kell a növekedésre globálisan ható és a fenntartható fejlődés feltétel és eszközrendszere kialakítását támogató elemzéseket”. Így ez a szemlélet, megközelítés „beépülve” a KT munka felfogásába, a 2019. évi KT kutatási terv már tartalmazta a fenntartható fejlődés és az államháztartás kölcsönhatásainak elemzését. A résztvevők a megbeszélésen egyetértettek abban, hogy a költségvetési „költés” hatásait fenntarthatósági logikával kell kutatni, új gondolkodási mód, megközelítés és módszer is szükséges ehhez a munkához. Tovább kell folytatni a munkát és egymás tájékoztatását. Nincs az életnek olyan területe, amely nem lenne vizsgálható a fenntarthatóság szempontjából.
- **2019. március 20-án** a KT elnöke fogadta Manfred Bergmann-t, az EU Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóságának (DG-ECFIN) igazgatóját (kíséretében Barbara Bernardi-t, az EU Általános Titkárságának munkatársát és Pellényi Gábort, a Főigazgatóság Magyarországgal foglalkozó egységének elemzőjét). A KT elnöke röviden tájékoztatta a delegációt a múlt évi és az éppen induló 2019. év növekedési kilátásairól, a kedvező költségvetési, főleg adóbevételi folyamatokról, amelyek biztosítják a Költségvetési Tanács vizsgálati körébe tartozó egyensúlyi mutatók teljesítését. Majd jelezte a veszélyt hordozó tényezőket is (EU gazdaságának lassú növekedése, Németország gyengülése, migrációs feszültségek, Brexit stb.). Hozzátette, hogy az éves költségvetésből jól láthatóan Magyarország célja változatlanul a növekedés segítése, a gazdasági stabilitás fenntartása, az egyensúly megőrzése. Bergmann úr véleménye szerint Magyarország növekedése eléggé kitett a külső feltételeknek, függő helyzetben van, továbbá a hazai gazdaság elérhette növekedésének csúcsát, főként az autógyártásban. Az elért pozíciónk megtartásához,

különösen javításához a gazdaságban erőteljes diverzifikálásra volna szükség. A KT elnöke az addigi jelekből ítélve (növekedés van, sok az új beruházás, magas a lakossági fogyasztás stb.) jó évet várt a gazdaságtól, a 2022-2024-es években az államadósság a maastichti kritérium szerinti teljesítését reálisnak látta.

- **2019. június 14-16** között a KT elnöke a Trilateral Commission magyar csoportjának tagjaként vett részt a szervezet Párizsban tartott éves plenáris ülésén. A résztvevők Jean-Ives Le Dian külügyminiszter és Edouard Philippe miniszterelnök előadásában hallgatták meg a világ és Európa aktuális ügyeinek francia-nézőpontú megközelítését, az előadás a változástól való félelem dilemmái összefoglalásának tűnt. Az ezt követő panelbeszélgetések egyik témáját „A nagyhatalmi játszmákban Európa középen a cövek?“, a másik „Az USA és Kína érdekei alapvetően összeegyeztethetetlenek?“ című előadások adták. Az előbbiben a vezérelőadó Wolfgang Schauble, a Bundestag elnöke volt, akihez csatlakozott Carl Bildt, korábbi svéd miniszterelnök és mások is. A kérdésekből, hozzászólásokból kirajzolódott, hogy Németország vezető szerepe az EU-ban meggyengült, s mivel az Egyesült Királyság távozik az Unióból, nincs alkalmas ország, amely átvegye ezt a szerepet (a francia-német tengely sem működik). Az USA-Kína kapcsolataival foglalkozó panel moderátora Gideon Rachman, a Financial Times külügyi kommentátora volt. Graham Allison, a Harvard professzora szerint a mai gazdasági konfliktus a világ vezetői pozíciójának megszerzéséért folyik, de elvezethet katonai összecsapáshoz. A panel résztvevői a konfliktus élesebbé válására számítanak (kérdés, akkor miért küzd az USA ilyen helyzetben a természetes szövetséges európai partnerekkel?).

A konferencián – hasonlóan az előzőekhez – a résztvevők további, új félelmeket gerjesztő, szakmai megközelítésű képet kaptak az információs forradalom, a mesterséges intelligencia megjelenésével kapcsolatos, ma még alig felismerhető veszélyekről. A panelbeszélgetések résztvevői az ismert és nem ismert fenyegetések különböző formáit, öngerjesztő folyamatait érzékeltették.

A konferencia ezúttal is számos informális beszélgetésre módot adott. Ennek keretében a KT elnöke megbeszélést folytatott a brit konzervatív politikai párthoz tartozó résztvevőkkel – Lord John Kerrel, korábbi külügyi államtitkárral és Lord Fancis Maudevel, korábbi kabinetminiszterrel, akik nem zárták ki, hogy a brexit elmarad. Lord Maude úr elismerően nyilatkozott Magyarországról, politikájáról, gazdasági teljesítményéről. **(Az úti jelentés száma: KVT-13-2/2019.)**

- **2019. június 20-21.** között az OECD Párizsban szervezett kötetlen fórumbeszélgetést, közös gondolkodást a hagyományos emberi értékekről, etikáról, miután a közelmúlt politikai fejleményei – a globalizáció és a digitalizáció mellett – mélyreható változásokat okoztak a társadalomban. A résztvevők megvitatták, hogy a digitális átmenet hogyan segítheti a növekedést és javíthatja az emberek jólétét. A fórumviták nagy súlyt fektettek a munka jövőjére, beleértve az oktatást is. Ezen túl megbeszélték az új technológiák potenciálját, a legnehezebb társadalmi és környezeti problémák megoldásának lehetőségeit, az etikai dimenziókat és kockázatokat. A fórum teret adott az adózás, a verseny és a kereskedelem terén folytatott globális koordináció szükségességéről szóló vitának is. Egyetértés alakult ki abban, hogy a globalizáció, a technológiai változások, az éghajlatváltozás és a bevándorlás kihívásai mind a kormányok, mind a partnerek felelősségét megkövetelik.
- **2019. szeptember 26-án** Manfred Bergmann-t, az EU Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóságának (DG-ECFIN) – Magyarországgal foglalkozó – igazgatóját (és kíséretében munkatársait: Lendvai Júliát, Barbara Bernardi-t, Pellényi Gábort és Gyenes Zoltánt) fogadta a KT elnöke. Az ebéddel egybekötött megbeszélésen a felek áttekintették a magyarországi fiskális fenntarthatóság kérdéseit, a tartalékoknak a gazdasági stabilitásban betöltött szerepét, az államháztartási egyensúlyt érintő gazdasági és költségvetési folyamatokat, a költségvetési hiány további csökkentésének esélyét, a 0-s költségvetés lehetőségét, az államadósság-terhek alakulását, a német gazdaságnak a hazai növekedésre gyakorolt hatását, a fejlődési lehetőségeket. Egyetértés volt abban, hogy fenntartható a jelenlegi fejlődési irány, de a versenyképesség erősítése nagy kihívás gazdaságunk fejlődése számára.
- **2019. október 2-án** fogadta a KT elnöke az IMF Article IV. gazdaságpolitikai konzultáció keretében Magyarországon tartózkodó IMF delegációt (Khaled Ibrahim Sakr-ot és munkatársait: Svetlana Vtyurina-t, Kamil Dybczak-ot, Benk Szilárdot). A résztvevőket a KT elnöke tájékoztatta az éves költségvetési törvény végrehajtásáról, az időarányos adatok alapján a várható makrogazdasági és államháztartási folyamatokról, a növekedés fenntarthatóságának összefüggéseiről a 2022-ig terjedő időszakban. Majd áttekintették az egyensúly, a versenyképesség javításának kérdéseit és kihívásait, az uniós források felhasználását, az államadósság várható alakulását, a hiányszámok tarthatóságát. Egyetértettek abban, hogy még kedvezőek a körülmények, így a növekedésünkben drasztikus visszaesés rövidtávon nem

következik be, de lassulhat az ütem. Összehangolt strukturális reformokkal javítható az ország versenyképessége, a költségvetési hiány csökkentésével bővíthet a mozgástér a gazdasági visszaesés elleni további kormányzati lépésekre. A 0-s költségvetés rövid távon realitás.

- **2019. november 22-24.** között a KT elnöke a Trilateral Commission magyar csoportja tagjaként részt vett a szervezet európai tagozatának Stockholmban tartott ülésén. A világ jövőjének problémáit és a világgazdaság kilátásait széles spektrumban elemző konferencia hangvétele optimista, észak-európai (liberális) nézőpontból közelítő volt. Ezzel párhuzamosan nagyléptékű cég-reorganizációkat, termelés diverzifikációt kell végrehajtani – a technológia, és a technika fejlődését szorgalmazva. Egy másik szekció az európai versenyképesség kérdéseit tárgyalta Maruiel Penicaud, francia munkaügyi miniszter, Jim Hageman Snabe, a Siemens elnöke és Carl-Henric Svanberg, a Volvo elnöke részvételével. Arra hívták fel a figyelmet, hogy a technológiai fejlesztések és a nagyléptékű cég-reorganizációk nyomán ismét jelenség lesz Európában a strukturális munkaerő-hiány.

A kereskedelmi és a technológiai háborúval, Európa túlélésével, illetve biztonsági kérdéseivel foglalkozó blokkban többek között Cecilia Malmström, az EU kereskedelmi biztosa és Robert B. Zolick, a Világbank korábbi elnöke mondta el gondolatait. Sokoldalúan járták körül az USA-Kína kapcsolatait, elemezve azt is, hogy Trump elnök lépései mennyire logikusak. Vélhetően a felek nem fogják törésre vinni a „párbajt”, de az egymásnak szánt pofonok inkább Európán csattannak. Az Oroszországgal kapcsolatos panelbeszélgetés résztvevőinek (Sergey Guriev, az EBRD korábbi főközgazdásza, Andrey Kotrunov, az Orosz Nemzetközi Ügyek Tanácsának vezérigazgatója, V. Usackas, az EU korábbi moszkvai nagykövete) Oroszország-értékelése „felmagasztáló és lekicsinylő” is volt egyben, de végül nem tisztázódott, hogy ez a hatalmas ország „merre tart”. Ma is jelentős világhatalom, erőt képvisel. A Brexitről folytatott program résztvevői (Sir David Livington, korábbi kabinetminiszter és Lord John Kerr korábbi külügyi államtitkár) által elmondottak azt erősítették, hogy a kilépés halogatása annak tudható be, hogy nem lehet úgy kilépni, hogy a Királyság a gazdasági előnyök tekintetében benn marad. A halogatás biztosan véget ér, a megrázkódtatás elkerülhetetlen. A kérdés a mérték és a válság időtartama. Mindezen témák mellett a konferencián figyelmet kapott a „zöld politika”, szó esett

a klímavédelmi akciókról, a műanyagok jövőjéről – a fenntarthatóság kontextusában.
(Az úti jelentés száma: KVT-54-1/2019.)

Az Országgyűlés, a kormányzat érintett vezetői, valamint a KT tagjai a nemzetközi szakmai találkozóról, konzultációkról (az ott tárgyalt kérdésekről, álláspontokról) minden alkalommal tájékoztatást kaptak az úti jelentés (tájékoztató) megküldésével.

5. A Magyar Nemzeti Bank elnöke és az Állami Számvevőszék elnöke – a Költségvetési Tanács tagjaként – a Stab. tv. 23. § (2) bekezdés alapján a Tanács ülésén tárgyalt kérdésekhez az általuk irányított szervezetek részéről 2019-ben is a Tanács rendelkezésére bocsátottak kapcsolódó **elemzéseket**, tanulmányokat, támogatva annak tevékenységét. E tanulmányok a Tanács véleményező munkájának megalapozottságát a következő témakörökben segítették:

a) ÁSZ elemzések

- Szempontok a Költségvetési Tanács részére véleménye kialakításához a Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat tervezetéről
- Vélemény Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslatról
- Szempontok a Költségvetési Tanács részére véleménye kialakításához a Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat zárószavazásához
- Elemzés a Költségvetési Tanács részére a 2018. II. félévi költségvetési folyamatokról
- Az adósságcsökkentés fenntarthatósága (elemzés)
- Elemzés a Költségvetési Tanács részére a 2019. I. félévi költségvetési folyamatokról
- Elemzés a 2018. évi költségvetési folyamatok makrogazdasági összefüggéseiről a zárszámadás ellenőrzése kapcsán
- A középtávú költségvetési tervezés szerepe és jelentősége
- Az általános forgalmi adó csökkentés hatásai a fenntartható kifizetés folyamatára
- A költségvetési előirányzatok rugalmasabb tervezésének és végrehajtásának lehetséges eszközei
- A költségvetés szerkezeti változása különös tekintettel az uniós források ciklikusságára
- A bruttó külső adósság és az államadósság finanszírozásának kapcsolata
- Elemzés a magyar gazdaság kiegyensúlyozott növekedését befolyásoló tényezőkről

- Elemzés az alacsony gazdasági aktivitású társadalmi csoportok aktivitási rátája növelésének lehetőségeiről
- Használhatóak-e anticiklikus gazdaságpolitikai eszközként az állami tulajdonú gazdasági társaságok fejlesztései?
- A klímaváltozáshoz való alkalmazkodás fenntarthatósági, versenyképességi összefüggései

b) *MNB elemzések*

- Költségvetési jelentések
  - A 2020. évi költségvetés tervezetének elemzése
  - Féléves elemzés az államháztartási folyamatokról
- MNB havi elemzések
- MNB más elemzései

A szakértői elemzéseken túl a két szervezet kapcsolattartó szakértő munkatársai folyamatosan segítséget adtak, konzultációs lehetőséget biztosítottak a KT titkársága részére a Tanács elé kerülő munkadokumentumok tervezeteinek elkészítéséhez.

6. A KT 2019. évi feladatterve a folyamatosságra építve – az ÁSZ és az MNB támogatásán túl – a költségvetési, államháztartási tervezésnek és végrehajtásnak, az államadósság alakulásának, az államháztartás egyensúlya, a makrogazdasági fejlődés fenntarthatóságának a megítéléséhez, a Tanács véleménye, döntése megalapozottságának erősítése érdekében szélesebb szakértői háttérre alapozva a **kutatások** témakörét bővítette. E törekvés jegyében a tárgyévben hét kutató műhely 14 **tanulmányt** készített:

- **„Makrogazdasági, államháztartási helyzetkép és kitekintés 2019-2022”** címmel a Századvég Gazdaságkutató Zrt., a Budapesti Corvinus Egyetem Közgazdaságtudományi Karának Gazdaság- és Társadalomstatisztikai Elemző és Kutató Központja, valamint az OG Research Innovatív Közgazdasági Megoldások Kft végzett elemzést (kitekintést) a tárgyévi makrogazdasági folyamatok jellemzőiről és a várható következő évi tendenciákról, kockázatokról.
- **„A világgazdasági hatások – különösen a Brexitre tekintettel – az EU-ra, benne Magyarország gazdaságára, államháztartására”** címmel a Kopint-Tárki Konjunktúrakutató Intézet Zrt., valamint az OG Research Innovatív Közgazdasági Megoldások Kft. készített elemzést és kitekintést a világgazdasági feltételek várható alakulásának a hazai gazdasági teljesítményre és költségvetésre lehetséges hatásáról.

- **„Munkaerő-piaci tendenciák, különösen az elvándorlás, a munkaerőhiány hatása a gazdaságra, államháztartásra”** címmel az MTA Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutató Központ készített tanulmányt a munkaerő-piac tendenciáiról s e tényezőknek a gazdaságra és az államháztartásra gyakorolt összefüggéseiről.
- **„Makrogazdasági, államháztartási helyzetkép 2018-ról és 2019. I. félévéről”** címmel a **Kopint-Tárki Konjunktúrakutató Intézet Zrt., és a Századvég Gazdaságkutató Zrt.** elemezte a makrogazdasági és államháztartási folyamatok (és teljesítések) előző évi, valamint a 2019 I. félévi meghatározó jellemzőit.
- **„Az egészségügyi átalakítás összefüggése az államháztartási finanszírozással, az állami és a magán egészségügyi ellátással”** címmel a Századvég Gazdaságkutató Zrt. készített – a jelenlegi finanszírozási összefüggéseket középpontba állító, az átalakítás lehetséges útjait is feltáró tanulmányt.
- **„A bérmegállapodások hatása a gazdasági növekedésre, az államháztartás egyensúlyára”** címmel az ECO-VISTA Gazdaságkutató Tanácsadó Kft. készített értékelést a 2016-os bérmegállapodás növekedést érintő összefüggésekről és a költségvetésre gyakorolt hatásáról.
- **„A fenntartható fejlődés és az államháztartás kölcsönhatásai, a vízgazdálkodás példáján”** címmel a Hétfa Kutatóintézet Kft. készített tanulmányt a vízgazdálkodás példáján keresztül bemutatva a fenntarthatóság és az államháztartás kapcsolatát.
- **„A fenntartható fejlődés mérése”** címmel az ECO-VISTA Gazdaságkutató Tanácsadó Kft. készített elemző áttekintést a várható változásoknak a fenntartható fejlődést érintő összefüggéseiről, a versenyképesség alapjainak átalakításához szükséges intézkedések hatásainak számszerűsítését lehetővé tevő indexekről, mutatókról.

Ezen elkészült tanulmányok (értékelések) is hasznosan segítették a KT munkáját. Ezek figyelmet érdemlő megállapításokat, következtetéseket tartalmaznak a költségvetési törvény végrehajtásának félévenkénti, valamint a következő időszak költségvetésének véleményezéséhez, az államháztartási-makrogazdasági folyamatok fenntarthatóságának megítéléséhez, s a kockázatok előrejelzéséhez.

7. A Tanács – a korábbi években gyökerező hagyományt folytatva – a Magyar Közgazdasági Társasággal közösen 2019. október 4-én szervezett szakmai **konferenciát**, melynek

keretében az ÁSZ és az MNB által a KT munkáját támogató elemzések, valamint az 6. pont szerint a KT részére készített háttér tanulmányok eredményét ismertették az érintett intézmények előadói. (Az ECO-VISTA Gazdaságkutató Tanácsadó Kft. által készített „Fenntartható fejlődés mérése” című tanulmány bemutatására – későbbi határideje miatt - nem kerülhetett sor.)

8. A Tanács üléseinek időpontját a legtöbb esetben az éves feladatterv – a Stab. tv. előírásaira is tekintettel – rögzíti. Akár a feladattervvel összhangban, akár a makrogazdasági-államháztartási folyamatokból (például az adósság-szabály teljesüléséből) adódóan szükségessé válhat, hogy **a Tanács alkotmányos helyzetéből eredően – aktuálisan – állást foglaljon**, véleményt nyilvánítson. Ennek lehetősége ez év során is biztosított volt, ezzel azonban nem kellett élni, látva a folyamatok kedvező alakulását. Ez azonban nem zárta ki, hogy a Tanács elnöke a KT tagjaival egyeztetett véleményt adjon (például a Pénzügyminisztérium kérésére az adósságsökkentésre vonatkozó törvényi szabályok módosításával összefüggésben).
9. A KT 2019. évi feladatterve **5. Nemzetközi kapcsolatok feladatai** fejezetébe foglalt 5.3. és 5.4. pontjának teljesítése – a hatályba lépést követően – szükségtelemmé vált. A Független Fiskális Intézmények Európai Hálózatának 2019. június 27-i ülésén a Hálózat vezetésének megújítása mellett a résztvevők arról is döntöttek, hogy 2020-tól a Hálózat titkársági feladatainak intézményi háttérét független brüsszeli szervezet, a Centre for European Policy Studies egy állandó munkatárs felvételével biztosítja. (Részletesen láttuk a Beszámoló **4/a Többoldalú megbeszélések** fejezetében a Hálózat 2019. június 27-i madridi találkozójáról szóló részben.)

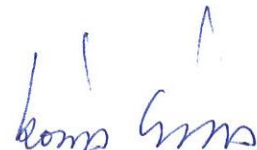
Az előzmény: a Hálózat célja, hogy lehetőséget teremtsen a résztvevő független fiskális intézmények számára véleménycserére, tapasztalatok megosztására, közös érdekképviseletre. A Hálózat elnöke munkájának segítésére a Szlovák Költségvetési Felelősségi Tanács elnökének stábjához kapcsolódó állandó titkárság szerveződött. A Hálózat 2018. november 23-i ülésén a titkársági szervező munka telepítésére az állandó megoldás nyert támogatást. Hét IFI – köztük a magyar – jelezte fogadókészségét. A magyar KT elnöke is felajánlotta segítségét az egymás közti kapcsolattartást segítő titkársági (szervezési, technikai) teendők Budapestre telepítése lehetőségeinek és feladatainak áttekintéséhez.

III.

A beszámoló elfogadása

Kérem a Költségvetési Tanácsot, hogy a 2019. évi beszámolót a csatolt határozati javaslat szerint elfogadni szíveskedjék.

2020. január 9.

Kovács Árpád

Költségvetési Tanács elnöke

